

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2023-2024

30 APRIL 2024

ONTWERP VAN VERORDENING

**tot vaststelling van de rekening
voor het dienstjaar 2023**

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
uitgebracht door de heer Mathias VANDEN BORRE

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Els Rochette, voorzitter, de heer Mathias Vanden Borre, de heer Guy Vanhengel

Verontschuldigd: mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Arnaud Verstraete

Zie: **Stuk 7** (2023-2024) – Nr.1: Ontwerp van verordening

Dames en heren,

De Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid besprak tijdens haar vergadering van 30 april 2024 het Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2023 – Stuk 7 (2023-2024) - Nr.1.

De heer Mathias Vanden Borre wordt aangeduid als verslaggever.

1. Toelichting door mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Allereerst wil de collegevoorzitter de Diensten van de Administratie bedanken om de jaarrekening zo snel en zorgvuldig voor te bereiden. De collegevoorzitter bedankt ook de Diensten van de Vlaamse overheid, in het bijzonder het Agentschap Binnenlands Bestuur. De spreker bedankt ook de Raad en de andere Diensten.

De collegevoorzitter merkt op dat de jaarrekening van 2023 de tweede rekening is die opgemaakt is volgens de Beheers- en Beleidscyclus (BBC). De rekening volgt inhoudelijk en financieel de structuur van het Meerjarenplan 2022-2025. Het stuk bestaat uit drie delen: de verklarende nota, het eigenlijke beleidsrapport (of de jaarrekening) en de documentatie. De jaarrekening bevat een beleidsevaluatie, een financiële nota en een toelichting.

De collegevoorzitter licht kort toe waarom de jaarrekening van het voorgaande jaar nog in de laatste commissie van deze legislatuur behandeld wordt. Dit is het gevolg van de volgorde van de verschillende stappen die in het nieuwe begrotingssysteem gevolgd moeten worden. In het oude systeem moest de rekening eerst worden gecontroleerd en goedgekeurd door de Vlaamse overheid, waarbij minder strikte termijnen golden. Nu moet de Raad de rekening eerst goedkeuren en daarna wordt de rekening ter controle overgemaakt aan de Vlaamse overheid. De vaststelling van de rekening moet uiterlijk op 30 juni van het volgende jaar gebeuren. Bovendien moet de jaarrekening zijn behandeld voor het Meerjarenplan kan worden aangepast. In het licht van de aanstaande verkiezingen wordt de jaarrekening daarom in deze commissievergadering behandeld, mede dankzij het werk van de Diensten.

Het is volgens de collegevoorzitter belangrijk om ook even stil te staan bij de twee evenwichtsvoorwaarden waaraan de VGC zich moet houden. Op de korte termijn is er het Beschikbaar Budgettair Resultaat, dat de totale som is van alle uitgaven en ontvangsten in het exploitatie-, investerings- en financieringsbudget. Het Beschikbaar Budgettair Resultaat moet ieder jaar positief zijn. Op de lange termijn is er de Autofinancieringsmarge, die nagaat of een bestuur structureel in evenwicht is. Die indicator wordt berekend door van het exploitatiebudget de kapitaalsaflossingen bij de leningen af te trekken. De autofinancieringsmarge gaat na of een bestuur over voldoende middelen beschikt om de leninglasten te dragen.

De VGC voldoet aan beide voorwaarden en doet het zelfs beter dan nodig. Wettelijk gezien moet de autofinancieringsmarge enkel positief zijn in 2025, dus aan het einde van een lopend Meerjarenplan. Bij de VGC is die ieder jaar positief. Op die manier is er een buffer om toekomstige kosten en risico's op te vangen. Voor meer informatie over de evenwichtsvoorwaarden verwijst de collegevoorzitter naar pag.'s 37 tot 39 van de verklarende nota.

Vanaf pag. 25 van de verklarende nota is er een uitgebreide toelichting te lezen bij het exploitatiebudget, de investeringen en de financiering. De exploitatie-uitgaven worden ingedeeld in werkingskosten, personeelskosten, toegestane werkingsubsidies en financiële uitgaven. In 2022 werden de ramingen voor verschillende exploitatie-uitgaven meermaals naar boven bijgesteld door de onzekerheid over de ontwikkeling van economische indicatoren.

Aan personeelsuitgaven werd 77,7 miljoen euro besteed in 2023, een stijging met 5 % ten opzichte van 2022, voornamelijk als gevolg van de indexeringen in 2023.

De exploitatie-uitgaven zijn met 18,2 miljoen euro gedaald ten opzichte van 2022, vooral door de lagere energieprijzen.

De overdrachten zijn voornamelijk subsidies aan verenigingen of organisaties voor een welbepaald doel of project of als bijdrage in de loonkosten die worden gedragen door andere overheden.

Door de energiecrisis en de sterk gestegen loonkosten verhoogde de VGC haar subsidies substantieel over het volledige Meerjarenplan. Die trend, die werd ingezet in 2022, zet zich door in 2023. De subsidies bedroegen uiteindelijk 49,9 miljoen euro.

Bij de exploitatie-ontvangsten zijn de werkingssubsidies en dotaties die de VGC ontvangt, in 2023 sterk gestegen: (afgerond) 200 miljoen euro, tegenover 187,1 miljoen euro in 2022. De stijging is vooral het gevolg van de indexering van die dotaties of subsidies.

Er was een licht hoger gerealiseerde ontvangst van de federale overheid, en voorts een verschil tussen de jaarrekening en het Meerjarenplan op het niveau van de Vlaamse overheid. Het betreft geen effectieve minderontvangsten, wel een lagere realisatie van ontvangsten door lagere correlatieve uitgaven dan aanvankelijk geraamd bij het onderwijzend personeel.

De investeringen omvatten alle ontvangsten en uitgaven die invloed hebben op de omvang, waarde of instandhouding van het eigen patrimonium van de VGC enerzijds, en de subsidies die de VGC voor investeringen aan organisaties geeft anderzijds. Het gaat om 39,2 miljoen euro aan investeringen in materiële en immateriële vaste activa en om 28,8 miljoen euro aan investeringssubsidies.

De investeringsontvangsten liggen met 2,6 miljoen euro iets lager dan geraamd. De ontvangsten in 2023 zijn hoofdzakelijk afkomstig van de Vlaamse Gemeenschap.

Er werd in 2023 een groot volume - 45,2 miljoen euro - aan nieuwe schulden aangegaan, bestaande uit enerzijds leningen, en anderzijds de publiek-private samenwerking (PPS) Pacheco, waardoor het volume van de aflossingen gestegen is in vergelijking met 2022.

De bestemde gelden zijn in de BBC-boekhouding de geldmiddelen die in het Meerjarenplan en in het budget worden gereserveerd voor specifieke bestemmingen in de volgende boekjaren.

Door een verschuiving van een aantal investeringen werden er minder middelen geput uit de bestemde gelden. Tegelijk werd ook een aantal meerontvangsten toegewezen aan de fondsen.

De collegevoorzitter licht tot slot de structuur van de documenten toe. Deel 1 is de verklarende nota; deel 2 is de rapportering van de beleids- en beheerscyclus (BBC-rapportering), met de

beleidsevaluatie, opgebouwd volgens de structuur van het Meerjarenplan, met per Actieplan (en dus niet per individuele Actie) een tekstuele evaluatie van het in 2023 gevoerde beleid, gevolgd door een tabel met de ontvangsten en uitgaven in de exploitatie-, investerings- en financieringsmiddelen, zowel wat het budget betreft als de daadwerkelijk gerealiseerde rekening, een toelichting d.m.v. tabellen (pag. 37 e.v.), fiches per investeringsproject (pag. 61 e.v.), informatie over o.a. financiële schulden, balans, risico's en waarderingsregels (pag. 130 e.v.) en een overzicht van de overgedragen toepassingen, kredieten en hun financiering.

Deel 3 verwijst naar de documentatie bij de jaarrekening, die ook op de VGC-website staat.

2. Algemene bespreking en stemming

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) maakt om te beginnen de politieke bedenking dat de meerderheid de eindmeet niet heeft gehaald. Hij vraagt zich dan ook af hoe de stemming in de plenaire vergadering zal verlopen.

Voorts dankt hij de Diensten van de VGC en iedereen die aan het Meerjarenplan heeft meegewerkt.

Zijn vragen bewaart de spreker tot na de bespreking van de Aanpassing van het Meerjarenplan.

Het enige artikel wordt aangenomen met 3 stemmen voor.

3. Stemming over het geheel

Het Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2023 wordt in zijn geheel ter stemming voorgelegd en unaniem aangenomen met 3 stemmen voor.

Het voorliggende Ontwerp van verordening staat op de agenda van de plenaire vergadering van 7 mei 2024.

De verslaggever,
Mathias VANDEN BORRE

De voorzitter,
Els ROCHETTE
